

Birleşmiş Milletler Dünya Yaşlılar Günü Açıklaması 2026

#OlderPersonsDay | 1 October | 2026

United Nations

Department of
Economic and
Social Affairs

NGO Committee on
AGEING

Group of Friends
on Ageing and
Sustainable
Development
United Nations
New York

36th United Nations International Day of Older Persons
The Age of Longevity: Rethinking Systems for Longer Lives

■ Uzun yaşam çağı: Sistemleri yeniden düşünmek

Dünya genelinde insanlar giderek daha uzun yaşıyor; ancak daha uzun yaşamak, bu yılların sağlıklı, bağımsız, üretken ve onurlu geçirileceği anlamına gelmiyor. 2026 Birleşmiş Milletler Dünya Yaşlılar Günü, bu dönüşümü “Uzun Yaşam Çağı: Daha Uzun Yaşamlar İçin Sistemleri Yeniden Düşünmek” temasıyla gündeme taşımaktadır.

■ Daha uzun yaşam, daha sağlıklı yaşam anlamına gelmiyor

Küresel yaşam beklentisi yetmiş yılı aşkın süredir sürekli artmaktadır. Buna karşın 2019 yılında yaşam beklentisi ile sağlıklı yaşam beklentisi arasındaki fark 9,6 yıla ulaşmıştır. Bu farkın 2000 yılından bu yana genişlemesi, özellikle bulaşıcı olmayan hastalıkların artan yüküne dikkat çekmektedir.

Dolayısıyla yaşlanan toplumların temel hedefi yalnızca “**yaşam süresi**”ni uzatmak değil, “**sağlıklı yaşam süresi**”ni artırmaktır. Sağlıklı geçirilen yılların artırılması; koruyucu sağlık hizmetleri, yaşam boyu iyilik hâli, işlevsel kapasitenin korunması ve sosyal katılımın desteklenmesini gerektirir.

▪ Dünya hızla yaşılanıyor

60 yaş ve üzerindeki dünya nüfusunun 2050 yılında 2,1 milyarın üzerine çıkması beklenmektedir. 80 yaş ve üzerindeki nüfusun iki kattan fazla, 100 yaş ve üzerindeki bireylerin sayısının ise dört kattan fazla artması öngörülmektedir.

Bu dönüşüm yalnızca sağlık sistemlerinin değil; emeklilik, sosyal koruma, iş gücü piyasaları, eğitim, konut, altyapı ve kamu maliyesinin de yeniden düşünülmesini gerektirmektedir.

▪ Uzun yaşam bir yük değil, toplumsal bir fırsat olabilir

İnsanların daha uzun yaşamaları sağlıklı, üretken ve topluma aktif biçimde katılmalarıyla desteklendiğinde uzun ömür bazı getirileri olabilir. Yaşlı bireyler yalnızca bakım hizmetlerinin alıcıları değil, bilgi, deneyim ve üretkenlikleriyle toplumun aktif katkı sağlayıcılarıdır.

Ancak küresel eşitsizlikler önemli bir engeldir: 3,8 milyar insan herhangi bir sosyal koruma kapsamında değildir ve dünya çalışanlarının %57,8'inden fazlası kayıt dışı istihdamdadır. Kadınlar ise daha düşük yaşam boyu gelir, bakım sorumlulukları ve daha uzun yaşam beklentisi nedeniyle uzun yaşamla ilişkili finansal risklere daha fazla maruz kalmaktadır.

■ Yeni bir politika anlayışına gereksinim vardır

Uzun yaşam çağının gereklilikleri, sektörlerin birbirinden bağımsız hareket ettiği dağınık politikalarla sınırlı kalamaz. Sağlık, sosyal koruma, çalışma yaşamı, emeklilik, maliye, eğitim ve konut politikaları birlikte ele alınmalıdır.

Daha uzun yaşamlar yalnızca daha fazla yaşam yılı değil; bu yılların sağlıklı, üretken, bağımsız, onurlu ve eşitlikçi biçimde yaşanmasını sağlayacak sistemleri yeniden tasarlama fırsatıdır.

Uzun yaşam çağı, yaşlanmanın maliyetlerini yönetmekten çok, daha uzun yaşamların bireyler, toplumlar ve tüm kuşaklar için ortak bir kazanıma dönüşmesini sağlayacak koşullara yatırım yapma çağrısıdır.

İleri okuma için adresler:

<https://social.desa.un.org/issues/ageing/events/2026-unidop>

<file:///C:/Users/User/Desktop/Final-UNIDOP2026-ConceptNote.pdf>